

בס"ד, עש"ק לסדר "קום לך למסע" עקב תשפ"ו

"מדחן לא חכם"

הראשון: "לא, העיריה מחלה וכך המנהג והרווחת (משנה הלכות ד' רכ"ז). אבל עליך להבין כל הדיון לא נוגע למקרה שלנו. זו פרנסתי, האיזור כאן מאד צפוף, אני מגיע מוקדם, חונה ומפנה את המקום למחפשי חניה ודורש עמלה תמורת השירות! גם, שאר החניות ב'כחול לבן' שבאזור תפוסות על ידי עובדים שלי, זו עיסקה טובה לכל הצדדים³, אני גם נותן קבלות – דינא דמלכותא דינא !!! אתה חייכת והנהנת בראשך להסכמה ועל דעת זו יצאתי ועליך לשלם", וגם אם לא הסכמת, נהנת ממעשי ידי שטרחתי בבוקר ותפסתי את החניה – ועל הנאה משלמים !

השני: "החיוך שלי, היה על הבדיחה ששמעתי ממך, גם עכשיו אני לא מאמין לסיפורים שלך" !

הראשון: "אני מכיר עקשנים כמוד, אין בעיה- אני לא אזיז את הרכב שלי שחוסם אותך" !

השני: אתה "גוזל את הרבים - תראה את הפקקים שנוצרים בגללך, "אמאי (מדוע) סמכו אפילו שומרי התורה שמניחין המכונית נגד החק" !! (שו"ת משנה הלכות חלק ד' סימן רכו ח"י" קכ"ד וע"ע חשוקי חמד זבחים צג: ובחשוקי חמד סוטה לה: כתב על החונה במקום אסור שהוא גזול הרבים, ונכה שהזהיר לא יחנו בחניה שלו יכול להזמין פקח שיתן דו"ח לחונה).

הראשון הלך לדרכו. השני בשעת צאתו מהחניה, קרא לכמה מחבריו וקיימו בעצמם את ההלכה "עביד איניש דינה לנפשיה" – דחפו את הרכב החונה, נהג רכב חונה ראה אותם ופינה להם אותה עם דרישת תשלום כנ"ל (=אחד מעובדיו של הראשון), הם הודיעו לו שבעל הרכב ישמח לשלם ישלם להם כשישוב עוד מעט...

זקני המקום סיפרו אודות ה"מדחנים" הישנים שהוצבו ברחובות העיר לתשלום עבור חניה. בעל הרכב, היה משלשל מטבע למכשיר הסמוך למקום החניה וכך היה מותר לו לחנות במשך שעה, ואם היה נוסע קודם לכן הפסיד את כספו.

נהג חיפש חניה. מרכב חונה פנה אליו אדם שהודיע שהוא חנה לפני 10 דקות ויוצא עכשיו. דרישתו היא שישלם לו עבור ה-50 דקות הנותרות (המדחן מראה את הדקות הנותרות) שהוא מקבל בחינם ובתוספת 25 שקלים עמלה. והוסיף שכל החניות ב"כחול לבן" תפוסות והחניונים באזור מבקשים הרבה יותר. הנהג חייך והנהן בראשו. הראשון. השני נכנס, יצא מרכבו נעלם ולא שילם לראשון!¹

הראשון חנה "חניה כפולה". חסם את הראשון רדף והשיגו ותבע את כספו. השני לא הבין על מה המהומה: "בכל מקרה אתה יוצא מהחניה, אין לך זכות במקום יותר ממני, את סך תשלום ששילמת יש לשלם בין אם חונים דקה בין אם חונים שעה ואני זכיתי מההפקר !

הראשון: "אם המציאות היתה כמו שאתה מתאר אותה הייתי מסכים איתך, ברגע שאני עוזב את המקום אין לי יותר זכות בו ואתה זה שצריך לשלם (עיי' שו"ת משנה הלכות ד' רכ"ז), אבל זו לא המציאות !

השני: "המציאות ברורה, אתה יצאת אני נכנסת – מה יש לדון ?"

הראשון: תדע, אילו העיריה היתה יכולה ל'אפס' את המדחן כשמכונית יוצאת היא היתה עושה כך, וגם אני שיצאתי הייתי משלם שוב אילו חזרתי, אבל היא אינה יכולה ולכן בתיאור המקרה שלך אכן זכית (משנה הלכות הנ"ל) - אבל לא זה המקרה !

השני: לדברך, אם יש שתי חניות פנויות. האחת עם יתרה במדחן והשניה ללא יתרה – עלי לחנות בזו ללא היתרה ולשלם כי זה היה 'רצון העיריה' !

¹ שאלה זו הועלתה בשו"ת משנה הלכות ח"ד רכ"ו.

² שם נקט שרה"ר היא מקום להליכה, אלא שהרשויות נתנו זכות חניה למי שמשלם סכום בין

יחנה מעט בין זמן ממושך, ואם נסע קודם לכן איבד זכותו, ומעיקרא גם השני שמוצא מדחן עם יתרת זמן היה אמור לשלם, רק אין להם מדחן 'חכם' שכזה.

³ ויל"ע האם לרשויות יש אמירה בענין זה..